

L a t w e e f c h u A w i s e s .

Nr. 5. Zettortdeenâ 2trâ Webruar 1850.

No Nerretas.

Par muhsu pehrnaja gadda basnizas notifikumeem scho sianu dohdam pee jauna gadda eefahfchanas. Tanni paschâ peedsimme Kurssemmes draudsê 115 puischi un 110 meitas, Leischu draudsê 9 puischi 8 meitas, kôhpâ 124 puischi un 118 meitas, pawiffam 242 behrni, no kurreem bija 7 pahri dwihau, 4 ahrlaulibas-behrni, 10 nedsihwi dsimmuschi, un 14 no Wahzu draudses. Geswehtiti tiffa 120 jaunekkî un 5 meitas, kôhpâ 125, no kurreem 2 no Leischu draudses un 2 no Wahzu tautas. — Pee swehta Deewa galda peggahja 3293, un waffaras kahrtâ 3008, kôhpâ 6301 no Latweeschu un 126 no Wahzu draudses, pawiffam 6427. — Swehtu laulibu dabbuja 76 pahri, no kurreem 1 no Leischeem un 1 no Wahzu tau-

tas, bet usfaukti tappe 96 pahri. — Mirruschi irr Kursemmê 95 wihreeschi, 99 feeweefchi, Leischôs 5 wihreeschi, 6 feeweefchi, kôhpâ 205, 9 no Wahzu tautas un 61 wairak ne kâ pehrn, jo dauds behrnu sirga un mirra ar farlanu isfittumu, un leeli ar drudsi un kruhts-flimmbahm, 2 pahri arridsan ar Kolera-fehrgu aisgahjuschi. Breesmigâ nahwê mirra 2 behrni, kas nelabbi fargati, ar karstu uhdeni tiffa apbruzzinati, weens wihrs, kas brahgas katlâ eekritta, weena ahprahriga meita, kas bij isbehgusi, un kô meschâ nedsihwi atradde, un weens jaunekkîs, kas no sirga tiffa nosperts. No behrnu kahrtas ween, pee kurreem ir tohs peeflaitu, kas wehl ne bija eeswehtiti, 122 irr mirruschi. — Muhsu Luttera draudses leelumschis bija:

	Latweefchi.			Wahzeefchi.			Pawiffam.		
	wihreeschi.	feeweefchi.	kôhpâ.	wihreeschi.	feeweefchi.	kôhpâ.	wihreeschi.	feeweefchi.	kôhpâ.
Nerretâ	1325	1524	2849	34	36	70	1359	1560	2919
Isfemuischâ	389	472	861	10	13	23	399	485	884
Piskalnê	222	243	465	3	4	7	225	247	472
Leelâ Suffeijâ	214	242	457	9	8	17	223	250	473
Grizgallê	215	234	449	11	9	20	226	243	469
Wezz-Mehmelm.	162	181	343	8	6	14	170	187	357
Ritte	110	117	227	5	7	12	115	124	239
Kursemmê	2637	3013	5650	80	83	163	2717	3096	5813
Leischôs	113	124	237	38	51	89	151	175	326
Pawiffam	2750	3137	5887	118	134	252	2868	3271	6139

* * *

No muhsu ebrgetu mantas arridsan teem, kas neapnihkft mihligi par wiannu apkôhpschanu

gahdaht, gaddu beidsiht mehdsu athildeschanu doht, kô lai tee nu schê laffa:

Genemšana.

Herretas ehrgelehm bija 1848 g. gallā	321	92	rub. kap. f.
1849tā gaddā wehl eenahze:			
1) no 210 rub., kas us intref- fehm stahweja	8	40	rb. fp.
ta zitta nauda bija Jelgawas krahšanas lahde us augtu- augteem.			
2) Utleekums no ehrgetu grascha	4	46½	
3) no Latweefchu draudses mih- lestibas-dahwanahm	6	94	
4) no Wahzu draudses mihle- stibas-dahwanahm	3	87	
5) no krahšanas-lahdites, kas ihpaschi preefsch Wahz. deem- galdneekem basniza nolikta, tapeh3 ka fchee ne dohd ehr- getu grassi	—	31	
		23	98½
	Kohpa	345	90½

Isdohšana.

Ehrgetu flaidrotajam	6	rb.
Tam pascham jaw us preefschu	1	-
Plehschu minnejam	2	-
	9	—

Utleeē ihsta ehrgetu-manta 336 90½

No tahs stahw:	rub. kap. f.
us 2 Kursemmes kiblu-grahmatahm	200 —
Jelgawas krahšanas lahde us au- glu-augteem	126 —
us weenu parradu-grahmatu us in- treffehm :	10 —
pee mahzitaja glabbaschana	— 90½
	Kohpa 336 90½

Lai Deems usturr mannai mihlai draudsei labbu prahtu us tahm winnas firdi eeprezedamahm ehrgelehm, ka winnu labbums ar katru gaddu wairotahs, un draudses dseedaschana zaur tahm jo deenas flaidraka kluhtu!

Wagner.

Stahsts, kur labba mahziba eefschā.

Wahzsemme kahdā masā pilfatinā — to wahrdu wairs ne atminnohs — dsihwoja

strohderis, labs lunkans wihrinsh, kas zeeti ween pee teem wahrdeem:

„Tas ne waid ne kahds teizams wihrs
No peederschanaš, kas irr tihrs,“ —

ko wiafch allafch mehdsē dseedaht, turrejahs. Schis nu pehrn waffaru krogā aisgahjis, bija labbi, labbi fihwo eewilzis, ka kahjas jaw fahze deenestei atfazziht. Schis nu gribbedams mahjās eet, mekle gan zeku, kas to atkal us mahjahm wedd. To nu gan laimigi wehl atradde; bet tif jaw nu zefsch jo mas tam taggad bija palizzis, un tahs pawahjas kahjas ne spehje wairs to gudru galwianu nest; tadeht gabbalu pagahjis, pakritte tas zekmalli, wahjas kahjas atduffinaht, un brandwihns spittalis tif jaw to bija eemidfinajis, un schis itt falsi grahwi pakrittis, ka Schihds eefsch duhnam, gull. Gaddijahs arridsan diweem zitteem selkeem to paschu zeku eet, kam abbeem ta gruhti glabhjama nelaipe peemettufees, wissu, kas runnaht ne mahf, lihdsā nemt. Schee atnahl pee strohdera, atrohn to aismigufschu, nogehrbj to itt plikku, ka kreklu ween tif wehl tam no labba prahta atstahj. Scho ta plikku nogehrbuschī aiseet sawu zeku; bet strohderis gull drohshā meegā. Tai pilfatinā, kas ne tahtu bija, mirre arridsan kolera fehrgā tif warren dauds laudis, ka ne buht tohs wairs ne spehje par weenam us kappeem west paglabbaht; bet ihpaschi ratti ar leelu usleekamu fasti us sahrka wihsi, tappe erikteti, kurreds dauds mirroni warreja us reisi tapt us kappeem aiswesti. Tam ohrmannim, kas nu schohs mirronus us kappeem wedde, waijadseja arridsan to zeku us kappeem braukt, kurreu strohderis gahjis. Patlabbad pee tahs weetas atbrauzis, kur strohderis pakrittis dufs no leela bukka wehl fapnodams, fahihstahs tam sirgi un apgahsch rattus ar wisseem lihkeem grahwi, tai paschā weeta, kur strohderis gull Ohrmannis sawus rattus uszehlis, nemm sawus lihkus un lahde tohs atkal rattōs eefschā, un eekrauj arri strohderi tai pulkā, to par lihki turredams; jo schis ne buht jaw ne sinnaja zil tam lihku bija rattōs, un tumfch jaw arri met-

tahs. — Schis sawus lihkus atkal sawà kaste fakrahwis to zeeti aistaisijis, brauz sawu zellu. Gabbalu pabrauzis sahł tam ais mugguras kaste kustetees, ka schim dikti ween bail met-tahs, un schis bailigi atpakkal skattahs. Ne ilgi peesitt jaw atkal padiktaki pee kastes wahka, ka ohrmannis jaw lukhojahs woi augstu wehl semme irr. Naw ne peezus sohtus schis pabrauzis, te fitt itt stipri weens atkal eeksch kastes, un ohrmannis to dsirdejis lezz ka sadedis no bukka semme, un dohd kahjahm waku. Par laimi arri bij ne tablu zeems klahł, schis tur nu bahls ka kalkis aistfrehjis, sahł nu sawu nobihšchanu stahstihł, ka gan pats nelabbais buhschoht kaste eelihdis un lihkus atkal atdsihwinajis. Sawas behdas tur is-teizis, sawahl pafaul dauds kauschus kophà, un kas wiffi labprahłigi ir redseht ka dsihws spohks isfkattahs — eet sawus sirgus ar ratteem mekleht, kurreus schee arri gan patlabbad ne tabtu krumds eepinnuschohs atrohn; bet nu ne weens ne drihkt klahł eet, atkal behdas! Pehz laika tal zits par zittu drohschu duhschu nemmahs un eet klahł, un attaisa kastes durwis. Te isleen filli, bahls waigà muhsu strohderis no kastes ahra, un tik dauds kauschu schis eeraudsijis ne buht wairs ne sinn, kas nu irr, woi nu tik kappà to bahsihs eekschà, jeb woi preeksch pastaras teefas to jaw stahdinahs. Kad nu zitti no teem laudim tuhliht sawu strohderi pasiane un to pee wahrda fauze, tad schis arri kaunigs un bailigs no ratteem iskahpe kreklà ween, un atsinne, ka wehl wirfs semmes irr wezzà weeta. Schee nu tuhlin tohs mirronus us kappeem wedde, un tohs aprakke un strohderim drehbes peeneffe, to jautadami, fur schis tur effohł eenahzis. Kad nu schis bija no bailehm atslahpis, tad tik sahze sawas leelas isbailes stahstihł, un drehbedams apnehmahs, turpmahł ne lahfiti wairs no tafahohdita brandwihna ne dsert; jo tas — tà wansch mehdse nu pats fazzihł — to zilweku ne fur zittur, ka us pohstu un behdahm ween aiswedd. Sahrlà wansch jaw manni eewedde, un ja nu es wehl dsertu, tad teescham wansch

manni arri bes laika kappà eewestu, no fur wairs ne warretu ahra tapt, ka taggad; tadehl wansch nu wairs ne ka papreeksch, bet tà dseedaja:

„Tas irr te escham teizams wihrs,
No peederschanas, kas irr tihrs!“ —

• Utbilbeschana us to jautaschanu Nr. 51 pehr-najàs Latweeschu Awifes.

Zuhs sweschais draugs h. ka rakstatees
Par ammata-brahl munis sawzatees,
Zuhs gribbeet sinnaht, kas irraid Rihme,
No isteizohł gan schi swescha sime.
Kad gribbeet nu sinnaht kas wahrds schis tahds,
Woi Latweectis jeb Wahzis buhs schahds,
Tad nemmeet Stendera grahamtu preekschà,
Un meklejeet, fur wahrdi schee trihš irr eekschà,
Yppas, notulli, tikkeni stahw teikti,
Tur arridsan, fur schee wahrdi buhs beigti,
Utraddiseet ir to wahrdu „Rihme“,
Tad redsefeet jaw, to gribb schi sime.

• Mescha • dseefma.

Meldina eet pehz tahs Wahzu dseefminas:

„Im Walde mdcht ich leben.“

Eeksch mescha wehlohs dsihwoht
Wassaras laizina.

Tur marru labbi lihgsmoht
Ztt karsà deenina.

Tur wehsuns nahł no sarreem,
Tur plahns irr falsch un bees,

Tur putni dseed eeksch barreem:

„Sweiks nahzi, mihtais weef!“ —

Zit tschakli fakki lehka

Garr maseem krummischeem,

Un gans pehz lohpeem brehka

Ur taur' un summischeem.

Al! klausees jel zit kohshi

Tur putnu dseefmas kamm!

Tee ussanz man itt drohschi:

„Nahz meschà! klaus man.“

E. J. E.

• Mahziba preeksch behrneem.

Behrnus buhs tà raddinaht,

Kà proht katru gohdinaht;

Kai irr skaidri, meerigi,

Sawà starpà mihligi,

Wezzakeem pallausigi.

Kad, buhs tahdi behrnini,

Tee kluhs Deema engeli.

Teefas fluddinafchanas.

Us pawehleschanu tabs Keiseriffas Majesteetes, ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walfis 10. 10. 10., tohp no Wentespils aprinka teefas, us luhgfschanu ta fchi pilsehta Birgera un firohderu ammata elfermannaa Karl Lange un ta kurpneeka Friedrich Kemnitz, wiffi mantineeki un parradu praffitaji to laulatu draugu Ernst Ludwig Hahn un Eleonore Juliana Hahn, dsim-muschas Petrowsky, kas Janwar mehnesi f. g. us Wentespils pilsbrihwibas bes testamenta nomirruschi, zaur scho usaizinati, sawas mantofchanas un zittas praffifchanas pee tabs atstahtas mantas, lai buhtu kahdas buhdamaas, woi paschi, jeb zaur weetneekem, fur tahdi wehleti, jeb ar assistenteem un pehrminde-reem, dirwju mehneschu starpa no appafschrakstias deenas, un wifswehlaf

taï 24tâ Webruar ta gaidama 1850ta gadda preeksch pufsdeenas,

kas par to weenigu un isflehgshanas terminu nolikts, pee schihs teefas usdoht, un it ihpaschi teem mantinee-keem peefohdinahts, pee laika tabs wajadfigas peerahdischanas, ka winni pateefi teem nelaikeem raddi-neeki, schai teefai nodoht, ja tee ne gribb pawelti stai-gabt un us grunfi ta § 377 punkte 4 Kursemmes sem-neeku likkumu grahmata, tapt atraiditi; ar to pamah-zifchanu, ka wiffus tohs, kas lihbs tam peeminnetam isflehgshanas terminam ar sawahm praffifchanahm ne buhs peeteifuschees, wehlaft wairs ne klausihb, bet winneem muhschigu fluffuzeeschanu uslikb, tohs aug-schâ minnetus luhdsejus Karl Lange un Friedrich Kem-nitz teefa kâ weenigus mantineeku to peeminnetu ne-lauku atsihs, un wifb schinni leeta notiks, -kâ likkumi to pawehl. To buhs wehrâ likt! Rakstihb ar Wen-tespils aprinka teefas appafschrakstu un seegeli taï 23schâ Dezember 1849.

(L. S.)
(Nr. 589.)

Heyling, affefferes.
D. Michelfohn, sekretrehs.

Pee Bukkaiiches pagasta teefas irr peeklihduse dsel-tena kehwe, kahdus 9 gaddus wezza un 8 rub. wehrta, nodohta. Talabb tohp tas, kam fchi kehwe peeder-reitu, usaizinahts, 4 neddelu starpa no appafschraksti-tas deenas, prett barroschanas un sluddinafchanas at-lihdifinafchanu sawu kehwi prettim nemt. Bukkaiiches pagasta teefa, taï 28tâ Janwar 1850. 3

(L. S.)
(Nr. 14.)

Sahmel Hubschmann, peefehdetajs.
W. Verschnewitz, pag. teef. ffrihweris.

No Schenberges pagasta teefas tohp wiffi tee, kam kahdas taisnas praffifchanas buhtu pee tabs atstahtas mantas ta nomirruscha kalpa wihra Krist Grünberg no Jannut mahjahm, usaizinati, lihbs 24to Merz f. g. pee schihs teefas peeteiktees, jo wehlaft ne weenu wairs ne klausihb. Schenberges pagasta teefa, taï 24tâ Janwar 1850. 3

(Nr. 26.)

F. Grünberg, peefehdetajs.
W. Sehring, ffrihweris.

Zittas fluddinafchanas.

Ja kahds labbi mahzihts un deemabihjigs wihrs kettera un ffohlmeistera weetu pee Jelgawas Latweeschu Unnes basnizas gribb usnemtees, tad lai peeteizahs ar sawahm attestatehm pee Jelgawas pilsehta mahzitaja Schulz. 1

Par Furgeem 1850, jeb arri par Jahneem f. g., warr labs dahrsneeks un arri muifchas buhwmeisters Waddakes muifschâ weetas dabbyht. Kas schihs weetas gribb peenemt, lai talabb peeteizahs pee Waddak-fes muifchas waldischanas, jeb Jelgawâ Baron F. A. v. Bistram lunga nommâ. 3

Sarkanasmuifchas Zirpenu-krohgu un Usmes muif-schas Strunku-krohgu, pee kurreem lauki un plawas peederr, warr no Jahneem 1850 us arrenti dabbyht; kam schohs krogus patiktu usnemt, lai peeteizahs woi Sarkana muifschâ jeb Usmes muifschâ pee muifchas wal-dischanas. 3

Tal pee Krohna Sarkanas muifchas peederrigâ loh-pumuischâ Pazzkull, 5 werstes no Wentespils, irr mohderefchana no 12tu Juhni f. g us arrenti dabby-jama, un tur klahf peefihme, ka kreimu un saldu peenu zaur tam, ka pilsehts klahfu, drihs warr pahrdohf. Tee kam scho mohderefchanu patihkabs usnemt, lai peetei-zahs Sarkana muifschâ pee muifchas waldischanas. 3

Dirwi waggares, kam labbas parahdischanas, dab-bohn deenestu Sarkana muifschâ pee Wentespils, un tapatt arri weens waggare Usmes muifschâ. 3

Schenberges basnizas-krohgu weenu pufsi, kâ arri wehl dirwis zittus krogus, warr no Jahneem 1850 us arrenti dabbyht; bet to basnizas-krohga pufsi tikween labbam kallejam, kas muifchas darbu apnemmahs, isdohs. Klahtakas sinnas warr pee appafschrakstia dabbyht. 3

Reudolph.

B r i h w d r i k k e h t.

No juhrmallas-gubernias augtas waldischanas pufses: Hofrath de la Croix.